

на XIX. в. въ селата Изворъ и Ново Село се слушалъ още български говоръ. И сега дори се срѣщали отдѣлни старци, които помнили българския езикъ. Верковичъ затуй прѣдставя тия селата като български.¹⁾ Интелигентниятъ старецъ Диямандиевъ е пътувалъ отъ Солунъ за Света Гора прѣди 40 години и слушалъ да се пѣятъ по селата български жътварски пѣсни, обаче безъ да гразбира населението смисъла имъ.

Гръцкото население въ Халкидика допира на сѣверъ до езерата Бешикъ и Ая Василь и отъ тамъ се е промѣнало между българско население въ Лжгадинско Поле, дѣто е направило добри успѣхи. Селата *Балджа*, *Дреми Главъ* и *Гивеза* (Гвоздово) сж български, окончателно погръчени. Въ Балджа има още старци, които знаятъ български, но новото поколение незнае. И тукъ както и въ Халкидика се пѣятъ още български пѣсни. Тепърва сж изложени на погръчанье българитѣ въ паланката *Лжгадина* или *Лангаза* и село *Лжгиново* или *Лайна*. Въ тѣхъ мжжкото население е двоезично. Въ много семейства е въведенъ гръцкиятъ езикъ чрѣзъ смѣсени женитби, но и българскиятъ е още въ общо употрѣбление. (Селото *Станево* или *Ситана* е полу-погръчено.²⁾ По западъ въ с. *Киречъ Кьой* се е почнало въ най-ново врѣме погръчанье на населението,³⁾ но силниятъ български успѣхъ въ Солунъ и ходенъето на киречкьойци въ България на печаль спиратъ дѣйствиата на гръцизма.

При внимателно наблюдаване се забѣлѣзва, какъ и въ Лжгадинско Поле погръчанъето на българитѣ е вървѣло успѣшно тамъ, дѣто е имало каква-годѣ гръцка колония въ селата или наблизу до тѣхъ. Въ Балджа и въ Гивезна е имало прѣселени по нѣколко гръцки кѣщи още прѣзъ XVIII. в., които помогнали за погръчанъето имъ. Лжгадина и Лжгиново сж имали смѣсени бракове съ гръцкитѣ съсѣдни села около Бешикъ. Забѣлѣзано е, че по-богатичкитѣ български селяни обичатъ да търсятъ жени отъ гръцки села. Щомъ влѣзе гръкния въ българско семейство, тя налага своя езикъ на дѣцата и кѣщата става двоезична. Дѣцата, отраснали, чрѣзъ женитби разнасятъ гръцкия езикъ по другитѣ кѣщи. Въ с. Айватово има отдавна добри гръцки училища, но понеже селянитѣ не правятъ женитби съ околнитѣ огръчени села, и селото е запазено.

¹⁾ Верковичъ, Топ.-етногр. очеркъ Македоніи, 115.

²⁾ Лжгадинското поле. Клижици за прочеть, IV. 260—265.

³⁾ Все тамъ, II. 39.